

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2011-2012 / ETAPA I
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii
- Timpul efectiv de lucru este de 60 de minute

Citește cu atenție textele care urmează, apoi notează, în grilă, răspunsul corect la întrebările date:

A. *Pesemne oricui i s-a întâmplat măcar o dată să primească un cadou care l-a dezamăgit: cești de cafea cu toarte mici și foarte alunecoase, un CD cu muzică pe care n-o putea digera, un parfum imposibil de mirosit sau chiar mai rău, un tub de cremă de ras pe jumătate golit. E limpede că amintirea „donatorului” nu e din cele mai plăcute sau persoana în culpă rămâne veșnic cu o etichetă malițioasă (X, care mi-a adus cravata aia veche și pătată!).*

Uneori se fac auzite și texte de genul „Știu că nu folosești fond de ten, dar m-am gândit că poate, totuși...” Există chiar un fel de circuit al cadourilor, obiecte primite, care n-au plăcut sau n-au folosit, și care aterizează la alt destinatar; astfel riști ca într-o bună zi să capeți în dar ceva ce chiar tu ai dăruit cândva! Unii s-ar indigna: „Vai, dar așa ceva nu se cade!”, uitând că ce nu se cade se face totuși. Ei, dar astea sunt mici istorii, cu mici păgubași.

(Iulia Novleanu, *Arta de a face daruri*, text preluat de pe site-ul <http://www.supereva.ro>)

1. Conform opiniei exprimate de autoarea textului citat, se înscriu în categoria cadourilor care ar putea dezamăgi:

- obiectele selectate cu grijă, în funcție de preferințele celui care le primește;
- CD-uri cu muzică, parfumuri necorespunzătoare;
- obiecte produse de anumite firme;
- cărțile.

2. O scuză folosită pentru a dăruia ceva necorespunzător unei persoane este:

- Vai, dar așa ceva nu se cade!*;
- X, care mi-a adus cravata aia veche și pătată!*;
- Ei, dar astea sunt mici istorii, cu mici păgubași.*;
- Știu că nu folosești fond de ten, dar m-am gândit că poate, totuși...*

3. Un aspect neplăcut semnalat în legătură cu acțiunea de a face cadouri este:

- dăruirea unor obiecte primite, care nu au plăcut sau nu au folosit;
- trimiterea obiectelor la o destinație greșită;
- dăruirea unor obiecte utile;
- respectarea codului bunelor maniere în alegerea cadourilor.

4. Conform informațiilor din textul dat, primirea unor cadouri nepotrivite se poate întâmpla:

- numai anumitor oameni;
- oricui;
- micilor păgubași;
- oamenilor de afaceri.

5. Dăruirea unor obiecte primite care nu au plăcut altor persoane poate avea drept consecință:

- întoarcerea cadoului neagreat la posesorul inițial;
- deteriorarea obiectului redăruit;
- pierderea interesului pentru cadouri;
- indignarea destinatarului.

6. Cuvântul *s-ar indigna* (Unii s-ar indigna) din textul dat are sensul:

- s-ar enerva;
- s-ar mira;
- s-ar scandaliza;
- s-ar întreba.

7. Cuvântul primite (obiecte primite) din textul dat s-a format prin:

- a. compunere;
- b. conversiune;
- c. derivare;
- d. derivare și conversiune.

8. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

- a. plăc-u-te, ma-li-ți-oa-să, ca-do-u-ri-lor, ui-tând;
- b. un-e-ori, ma-li-țioa-să, ca-do-u-ri-lor, ui-tând;
- c. u-ne-ori, is-to-rii, ca-do-u-ri-lor, plă-cu-te;
- d. per-soa-na, pă-gu-bași, cân-dva, is-to-rii.

9. Sunt împrumuturi noi toate cuvintele din seria:

- a. indigna, ten, malițioasă, imposibil;
- b. pesemne, oricui, imposibil, indigna;
- c. culpă, veșnic, adus, imposibil;
- d. fond, malițioasă, cadou, plăcut.

10. Cuvântul limpede (E limpede că amintirea „donatorului” nu e din cele mai plăcute) apare cu o altă valoare morfologică decât în textul dat în enunțul:

- a. Vedea limpede totul.
- b. Au vorbit limpede și au clarificat totul.
- c. Izvorul limpede strălucea în lumina soarelui.
- d. Nu mai vedea limpede din cauza vârstei.

B. De câțiva ani încoace, ni se fac daruri. De la rude, de la prieteni, de la cunoștințele îndepărtate, de peste mări și țări. Înainte, când eram tânără, primeam rar cadouri: de Crăciun, de Paște și de ziua mea; fel de fel de mărunțișuri frumos ambalate, cu celofanul intact purtând pe etichete numele firmei. Îmi amintesc că, de câte ori desfăceam pachetele legate cu panglici colorate, mă izbea lipsa oricărui miros. De fiecare dată, mă bucuram frenetic, îmi plăceau aceste lucruri pure, neîncepute, până când prindeau mirosul meu, luau forma mea, îmi păstrau amintirea. De îndată ce mă recunoșteam în obiecte, ele îmi deveneau indiferente. Învechirea lucrurilor începe cu terminarea transferului nostru în ele. Acest proces seamănă perfect cu iubirea. Darurile pe care le primim acum sunt cu totul altfel. Nu mai au mărci și nume de firme și etichete, nu mai au nici ambalaj și, ceea ce e mai bizar, au mirosul și forma altor trupuri!

(Nora Iuga, Săpunul lui Leopold Bloom)

11. În textul dat apar, ca moduri de expunere:

- a. descrierea și monologul;
- b. descrierea și narațiunea;
- c. narațiunea și monologul;
- d. narațiunea și dialogul.

12. Naratorul din textul dat:

- a. relatează la persoana I;
- b. relatează la persoana a III-a;
- c. relatează atât la persoana I, cât și la persoana a III-a;
- d. realizează mai multe acțiuni.

13. În secvența: mă bucuram frenetic, îmi plăceau aceste lucruri pure, neîncepute apar, ca figuri de stil:

- a. enumerația și metafora;
- b. inversiunea și enumerația;
- c. enumerația și comparația;
- d. epitetul și enumerația.

14. Structura: Învechirea lucrurilor începe cu terminarea transferului nostru în ele. semnifică:

- a. personalizarea obiectelor primite în dar;
- b. procesul de degradare a obiectelor prin folosirea lor îndelungată;
- c. pierderea interesului pentru obiectele învechite;
- d. lipsa noutății cadourilor.

15. În textul dat se face referire:

- a. la două planuri temporale, trecut și prezent;
- b. la un singur plan temporal, trecut;
- c. la un singur plan temporal, prezent;
- d. la un plan temporal viitor.

16. Antonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului *bizar* (ceea ce e mai bizar, au mirosul și forma altor trupuri!) este:

- a. banal;
- b. obișnuit;
- c. straniu;
- d. neobișnuit.

17. Cuvintele subliniate în secvențele: 1. De câțiva ani încoace, ni se fac daruri. 2. Nu mai au mărci și nume de firme au:

- a. sens propriu de bază, respectiv sens propriu secundar;
- b. sens propriu de bază, respectiv sens figurat;
- c. sens propriu secundar, respectiv sens propriu de bază;
- d. sens propriu de bază, în ambele situații.

18. Se dau următoarele sensuri pentru cuvintele din text: I. a primi (primeam rar cadouri)-1. a obține; 2. a găzdui; 3. a căpăta; 4. a consimți; II. a prinde (până când prindeau mirosul meu)-1. a apuca; 2. a ajunge; 3. a surprinde; 4. a dobândi. Alege varianta de răspuns care conține combinația de sensuri potrivite pentru sensul din text al cuvintelor a primi, a prinde:

- a. I. 1, II. 2;
- b. I. 4, II. 1;
- c. I. 3, II. 4;
- d. I. 2, II. 4.

19. Primul verb din structura: *Îmi amintesc că, de câte ori desfăceam pachetele* este:

- a. de conjugarea a IV-a, diateza activă;
- b. de conjugarea I, diateza activă;
- c. de conjugarea a IV-a, diateza pasivă;
- d. de conjugarea a IV-a, diateza reflexivă.

20. În secvența: *De îndată ce mă recunoșteam în obiecte, ele îmi deveneau indiferente. Învechirea lucrurilor începe cu terminarea transferului nostru în ele.* apar:

- a. un predicat verbal și două nominale;
- b. două predicte verbale și unul nominal;
- c. trei predicte verbale;
- d. un predicat verbal și două nominale.

C.

*O, brad frumos, ce sfânt păreai
în altă sărbătoare.
Mă văd copil cu par bălai
și ochii de cicoare.
Revăd un scump și drag cămin
și chipul mamei sfinte,
imagini de Crăciun senin
mi-apar și azi în minte.*

*Copil bălai, Crăciun și brad
s-au stins în alte zile.
Azi, numai lacrimi cad
pe-ngălbenite file...
Azi nu mai vine Moș Crăciun
cu barba-i jucăușe,
ci doar tristețile mi-adun
să-mi plângă lângă ușe...*

(Radu Gyr, O, brad frumos)

*Un brad cu daruri și lumini
în amintiri s-arată.
În vis zâmbește ca un crin
copilul de-altădată.
Întregul cer era deschis
deasupra frunții mele.
Azi strâng doar pulbere de vis
și numai scrum din stele.*

21. Numărul predicatelor nominale din prima strofă este:

- a. unul;
- b. două;
- c. trei;
- d. patru.

22. În strofa a treia apar:

- a. două verbe la modul indicativ și un verb la modul conjunctiv;
- b. patru verbe la modul indicativ și un verb la modul conjunctiv;
- c. trei verbe la modul indicativ și un verb la modul conjunctiv;
- d. două verbe la modul indicativ , un verb la modul conjunctiv și un verb la modul condițional-optativ.

23. Verbul *strâng* (*Azi strâng doar pulbere de vis*) din textul dat are:

- a. sens propriu de bază;
- b. sens propriu secundar;
- c. sens figurat;
- d. sens figurat și sens propriu secundar.

24. Cuvântul subliniat în secvența: *Azi, numai lacrimi cad/ pe-ngălbenite file...* s-a format prin:

- a. derivare;
- b. conversiune;
- c. compunere prin alăturare;
- d. derivare și conversiune.

25. Primele două versuri ale ultimei strofe:

- a. transmit starea de agitație interioară a eului liric;
- b. sugerează dispariția amintirilor;
- c. reliefează regretul pentru trecerea timpului;
- d. evidențiază atitudinea schimbată a eului liric în raport cu amintirile din copilărie.

26. Ideea poetică centrală a textului C este:

- a. amintirea unei perioade fericite, din copilărie;
- b. bucuria trăită de eul liric în raport cu momentul prezent;
- c. apariția lui Moș Crăciun;
- d. evadarea într-o lume imaginară.

27. În relație cu textul, titlul poeziei face referire la:

- a. un element emblematic pentru sărbătoarea de Crăciun;
- b. regretul pentru trecerea timpului;
- c. lumea adulților;
- d. regretul pentru trecerea timpului.

28. În poezia lui Radu Gyr se exprimă:

- a. direct stări sufletești și sentimente;
- b. direct acțiuni la care participă copilul;
- c. indirect, sentimente de melancolie provocate de trecerea timpului;
- d. indirect acțiuni la care participă copilul.

29. Un aspect comun al textelor B și C este:

- a. trimiterea la un plan temporal trecut, asociat cu o stare sufletească pozitivă;
- b. prezentarea unor cadouri;
- c. prezentarea Crăciunului, ca moment al primirii unor cadouri speciale;
- d. amintirea unor momente din copilărie.

30. Următoarea afirmație este corectă:

- a. Textele A și B utilizează informații exacte cu privire la felul în care trebuie oferite cadourile.
- b. Textul C evidențiază sentimente asociate cu un moment magic din copilăria oricărui om, Crăciunul.
- c. În textele A, B și C apar numeroase figuri de stil.
- d. În textele A și C se transfigurează aspecte ale realității, în funcție de sensibilitatea creatorului.

